

Prof. Dr. Kayıhan PALA
Bursa Milletvekili
Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

24577

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddelerine uygun olarak, T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na iletilmesi ve Sayın Bakan Murat KURUM tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğinin yapılmasını arz ederim. 25/02/2025

K. Pala

Kayıhan PALA
Bursa Milletvekili

Bursa'nın önemli bir yer üstü su kaynağı olan Nilüfer Çayı, kötü kentleşme ve çevresindeki sanayi tesislerinin denetimsizliği nedeniyle uzun yıllardır kirli akmaktadır. Nilüfer Çayı, Bursa'nın her mevsimde denize akan tek akarsuyudur ve son günlerde Marmara Denizi'nde yine ortaya çıkan müsilaja yol açan kaynaklardan da biridir. Endüstriyel ve evsel atık suların arıtılmadan deşarj edilmesi, sanayi tesislerinin arıtmasının olmaması veya var olan arıtma tesislerinin verimli çalışmaması gibi nedenler yüzünden, bir zamanlar balıkların yaşadığı Nilüfer Çayı, bugünlerde IV. Sınıf su kalitesine sahip olarak adeta bir atık kanalına dönüşmüş durumdadır.

Bursa'da endüstriyel atık suların yerleri ve yükleri hakkında, 1989 yılında yapılmış "Bursa Kirlilik Envanter Çalışması"ndan başlayarak, aralarında YÖK tez merkezinde yayınlanmış 25 bilimsel çalışmanın da olduğu çok sayıda bilimsel rapor, Nilüfer Çayı'nda yaşanan kirliliğin düzeyini açık olarak ortaya koymuş durumdadır. En son 2023 yılında yayınlanan bir doktora tezinde Nilüfer Çayı'nın doğduğu yerdeki (Keles) konsantrasyon değerleri ile karşılaştırıldığında toplam PAH (Polisiklik Aromatik Hidrokarbonlar) konsantrasyonları Gümüştepe örnekleme noktasında 2 kat, Hasanağa örnekleme noktasında 51 kat, Geçit örnekleme noktasında 94 kat ve Karacabey örnekleme noktasında ise 100 kat daha yüksek bulunmuştur.

Bursa'da yaşayan yurttaşlar, çayın kent içindeki bölümlerinde köprülerden geçerken bile dayanılmaz bir koku yayıldığını, suyun çok kirli aktığını dile getirmektedir. Nilüfer Çayındaki kirlilik ekolojik bir tehdit olmasının yanı sıra önemli bir halk sağlığı sorununa da dönüşmüş durumdadır. Bu bağlamda;

1. Nilüfer Çayında kirlilik ile ilgili olarak Bakanlığınız tarafından yapılmış bir değerlendirme, yayınlanmış bir rapor var mıdır?
2. Bakanlığınız Nilüfer Çayı ile ilgili bilimsel çalışmaları incelemiş ve değerlendirmiş midir?
3. Nilüfer Çayı temel olarak hangi kaynaklardan kirletilmektedir?

24577

Prof. Dr. Kayıhan PALA
Bursa Milletvekili

Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

4. Son beş yıl içinde Nilüfer Çayı'ndan alınan su numunelerinin analiz sonuçları nedir? Çayın kimyasal, biyolojik ve fiziksel kirlilik düzeyi hangi seviyededir?
5. Bakanlığınızın ölçüm sonuçlarına göre Nilüfer Çayı üzerindeki dış ortam hava kalitesi ne durumdadır?
6. Bakanlığınızın ölçüm sonuçlarına göre Nilüfer Çayı yüzeysel su ve sediment örneklerindeki PAH (Polisiklik Aromatik Hidrokarbon) ve PCB (Poli Klorlu Bifenil) konsantrasyonlarının düzeyi nedir?
7. Nilüfer Çayına doğrudan veya dolaylı şekilde atık bırakan sanayi tesisleri tespit edilmiş midir? Bu tesislere yönelik herhangi bir denetim veya yaptırım uygulanmış mıdır?
8. Nilüfer Çayının yeniden temiz akmasıyla ilgili olarak Bakanlığınızın herhangi bir eylem planı var mıdır?
9. Nilüfer Çayının temiz akmasını sağlamak amacıyla bilim insanları, akademik odalar, sivil toplum kuruluşları, yerel yönetimler ve toplum katılımıyla bir "Acil Eylem Planı" oluşturmak amacıyla girişimde bulunmayı düşünüyor musunuz?